

MINISTER GOSPODARKI

Warszawa, 10.08 2011 r.

DE-VIII-0700-21/11

L.dz. DE/2024/11

SECRETARIAAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 12.08.2011
nr. 4631, podpis: Kucusta

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Stanisław Borusewicz

W odpowiedzi na złożone na 80-tym posiedzeniu Senatu oświadczenie Pana senatora Witolda Idczaka, przekazane przez Pana Marszałka do Prezesa Rady Ministrów, przy piśmie z dnia 13 lipca 2011 r. (znak: BPS/DSK-043-3834/11), następnie przesłane przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów do Ministra Gospodarki (znak: DSPA-4813-691-1/11), w sprawie kopalni węgla brunatnego w okolicach Gubina, przedstawiam następujące stanowisko.

W dokumencie rządowym „Polityka energetyczna Polski do 2030 roku” (PEP), przyjętym w dniu 10 listopada 2009 r. przez Radę Ministrów, zasoby węgla pełnią rolę ważnego stabilizatora bezpieczeństwa energetycznego kraju, co ma szczególne znaczenie wobec uzależnienia polskiej gospodarki od importu gazu (w ponad 70%) i ropy naftowej (w ponad 95%). Wg analizy pn. „Prognoza zapotrzebowania na paliwa i energię do 2030 r.” będącej załącznikiem do PEP, przewiduje się umiarkowany wzrost finalnego zapotrzebowania na energię elektryczną z poziomu ok. 111 TWh w 2006 r. do ok. 172 TWh w 2030 r., tzn. o ok. 55%, co jest spowodowane przewidywanym wykorzystaniem istniejących jeszcze rezerw transformacji rynkowej i działań efektywnościowych w gospodarce. Zapotrzebowanie na moc szczytową wzrośnie z poziomu 23,5 MW w 2006 r., (25,45 MW osiągnięte w 2010 r.) do ok. 34,5 MW w 2030 r. Produkcja energii elektrycznej ogółem wzrośnie do poziomu ok. 217 TWh w 2030 r. (157 TWh osiągnięte w 2010 r.). Zgodnie z ww. szacunkami, w celu zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa energetycznego Polski, prognozuje się, iż wielkość produkcji energii elektrycznej netto z węgla brunatnego powinna zostać zapewniona na poziomie 42,3 TWh w 2030 r., wobec 49,671 TWh wyprodukowanych w 2010 r.

W związku z faktem, iż węgiel brunatny nadal pozostanie dla Polski jednym z surowców o znaczeniu strategicznym, w zakresie PEP zaplanowane zostało w horyzoncie do 2030 r. zabezpieczenie dostępu do strategicznych zasobów węgla, m.in. poprzez ochronę obszarów ich występowania przed dalszą zabudową infrastrukturalną nie związaną z energetyką i ujęcie ich w koncepcji zagospodarowania przestrzennego kraju, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz długookresowej strategii rozwoju. Dotyczy to w szczególności złóż węgla brunatnego „Legnica”, „Gubin” i złóż satelickich oraz czynnych kopalń węgla kamiennego „Bzie-Dębina”, „Śmiłowice”, „Brzezinka”.

Pragnę przy tym uprzejmie zauważyć, że objęcie ochroną ww. złóż węgla brunatnego w żaden sposób nie przesądza o ich przeznaczeniu do eksploatacji odkrywkowej. Zabezpieczenie terenów występowania tych dóbr narodowych przed dalszą zabudową ma nie tylko na celu zabezpieczenie do nich dostępu, ale także ochronę mieszkańców tych terenów przed występowaniem szkód budowlanych i górniczych, związanych z posadowieniem nieruchomości na złożach surowców energetycznych.

Wymaga jednoznacznego podkreślenia, iż decyzja o przystąpieniu do realizacji budowy kopalni i eksploatacji złoża oraz budowy elektrowni należy do przyszłego inwestora, na której podjęcie ma wpływ przede wszystkim rachunek ekonomiczny. Oznacza to, że inwestor komercyjny podejmując działania mające na celu budowę kopalni, bierze pod uwagę koszty inwestycji, które przy wysokim stopniu zurbanizowania terenu znacznie wzrastają. Wykup ziem pod inwestycje odbywa się na zasadzie negocjacji z właścicielami nieruchomości, a wypłacane przez przedsiębiorcę rekompensaty są w wysokości pozwalającej na odtworzenie majątku.

W chwili obecnej koncesję na rozpoznanie złoża „Gubin” posiada Polska Grupa Energetyczna S.A. Zgodnie z wiedzą, którą dysponuje Minister Gospodarki, na chwilę obecną rozważane są dopiero prace związane z rozpoznanieniem tego złoża oraz prace studialne nad możliwością jego udostępnienia. Po ich zakończeniu możliwe będzie sformułowanie przez Spółkę wniosków w zakresie efektywności ekonomicznej, akceptowalności społecznej oraz uciążliwości dla środowiska planowanego kompleksu górniczo - energetycznego.

Przed rozpoczęciem działalności górniczej przedsiębiorca musi także uzyskać wymagane prawem pozwolenia, niezbędne do rozpoczęcia budowy zakładu górniczego. Oznacza to przede wszystkim obowiązek zastosowania się do zasad określonych w przepisach szczególnych, które wymagają aby działalność gospodarcza określona w ustawie *Prawo geologiczne i górnicze* (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 z późn. zm.), poza oczywistym wymogiem uzyskania koncesji, prowadzona była z uwzględnieniem innych warunków.

Między innymi zasadą jest, że wykorzystanie terenów powinno być zgodne z ich przeznaczeniem określonym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Przewidują to przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.), które stanowią, że ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Należy zauważyć, iż prace polegające na rozpoznawaniu złóż węgla brunatnego służą także ich udokumentowaniu, przyczyniając się do pogłębienia wiedzy na temat zasobów krajowych tego surowca, co ma wpływ na ich racjonalną gospodarkę oraz na bilans energetyczny kraju. Poprzez rozpoznawanie warunków geologicznych zalegania złóż węgla brunatnego i ich zasobów stwarza się także możliwość rozwinięcia innych sposobów ich gospodarczego wykorzystania, np. przy zastosowaniu metod niekonwencjonalnych (np. zgazowanie węgla).

Pragnę także nadmienić, iż w dniu 6 grudnia 2010 r. Zarządzeniem nr 9 Przewodniczącego Międzyresortowego Zespołu do Spraw Realizacji Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku został powołany przy Ministrze Gospodarki „Zespół Doradczy do spraw związanych z krajowymi zasobami strategicznymi węgla kamiennego i brunatnego”. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele: Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Środowiska, Ministerstwa Rozwoju Regionalnego oraz Ministerstwa Infrastruktury, co z całą pewnością pozwoli na wypracowanie odpowiednich przepisów prawnych, które przyczynią się do zrównoważenia interesów społeczności lokalnych z kluczowymi aspektami polityki bezpieczeństwa energetycznego państwa, przy zachowaniu wymagań ochrony środowiska przyrodniczego.

Podsumowując powyższe, pragnę podkreślić, iż w chwili obecnej decyzja o przeznaczeniu złoża „Gubin”, budowy kopalni węgla brunatnego oraz elektrowni nie należy do rządu. Podejmuje ją przede wszystkim przedsiębiorca górniczy, któremu po spełnieniu wszystkich wymagań prawnych, Minister Środowiska udziela koncesji na rozpoznanie złoża, a następnie na jego eksploatację.

Przedstawiając powyższe stanowisko, wyrażam przekonanie, iż stanowi ono wyczerpującą odpowiedź na oświadczenie Pana senatora Witolda Idczaka.

Zygmunt Najzgirski
z upr. **Maciej Kaliski**
POLSEKRETARZ STANU